

70
HK: 10-693/73

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

0047. számú

PARANCSA

**A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel**

Budapest, 1962. december hó 27-én.

Az MSZMP Politikai Bizottsága 1960. augusztus 9-i határozatában és a 001/1961. sz. parancsomban meghatározott feladatok végrehajtása komoly feladat elé állította a BM Határórség egész állományát.

A Határórség Országos Parancsnoksága által megtett intézkedések és erőfeszítések helyesnek bizonyultak. A Politikai Bizottság határozatából adódó feladatok eddigi végrehajtása következtében a Határórség az ország általános fejlődéséhez felzárkózott és jelentős eredményeket ért el.

- Erősödött a vezetés politikai tartalma, határozott törekvés van a tervszerű, igényes vezetési módszerek megszilárdítására. A parancsnokok mindjobban a politikai munka irányítóivá váltak. A politikai szervek pártunk politikáját sokoldalúan és gyakorlatiasan magyarázták, a fő figyelmet a szolgálati feladatok jó ellátására és jellemformálásra összpontosították.
- A jobb vezetési módszerek, a hatásosabb politikai nevelő munka, a kiképzés jelenlegi rendszere, a szocialista versenymozgalom kiszélesítése következtében fokozódott a Határórség harckészültsége.
- A személyi állomány erkölcsi, politikai és fegyelmi helyzetében egyre jobban érvényesülnek a szocialista fegyveres erőkre jellemző tulajdonságok. Elvtársi légkör alakult ki, megszűntek a durvaságok, nőtt a felelősségérzet, jelentősen csökkent a súlyos rendkívüli események, hazaárulások száma, ami a határsértők elleni harcban pozitívan éreztette hatását. Ugyanakkor csökkent a büntetlen határsértések száma is, javult a FEP-eken a forgalomellenőrzés színvonala kulturáltsága.
- A sorállomány politikai öntudatának növekedését bizonyítja, hogy többen életük kockáztatásával súlyos rendkívüli eseményeket akadályoztak meg.
- A felderítő apparátus felülvizsgálása befejeződött, amely kedvező feltételeket teremtett az eredményesebb munkához.
- A mezőgazdaság szocialista átszervezéséből adódó lehetőségeket felhasználva a területi párt, állami és társadalmi szervek, termelőszövetkezetek segítségével jelentősen növekedett a határmenti lakosság határőrizetben nyújtott segítsége. Tovább mélyült az együttműködés a társ fegyveres szervekkel és testületekkel.

-- A párt és a kormány növekvő gondoskodása következtében a Határőrség anyagi helyzete megfelelő és rendelkezik mindazokkal az anyagi eszközökkel, korszerű fegyverzettel, amelyek a határőrizeti feladataok ellátásához szükségesek.

Az elért eredményekben jelentős szerepe van a párt és a kormány sokoldalú segítségének és annak, hogy a Határőrség vezetése a párt és KISZ szervezetek segítségével egységesebbé, átgondoltabbá és alaposabbá vált. A vezetés igényessége, operativitása következtében javult az elemző munka, hatásosabb a csapatok és alegységek ellenőrzése, segítése.

A Határőrség személyi állománya a 001/1961. sz. parancsomban meghatározott alapvető feladatokat végrehajtotta.

Az általános fejlődés mellett azonban a meglévő hiányosságok gátolják a gyorsabb ütemű fejlődést, a határ biztonságosabb őrzését.

— A vezetés — a javulás ellenére — még mindig elmarad a növekvő követelményektől. Az e területen levő hibák elsősorban a munkastílus elmaradottságában gyökereznek. A szabályzatok szerinti élet, a munka megszervezése, végrehajtása, ellenőrzése és segítése a vezetés leggyengébb láncszeme — különösen az alegységeknél.

— A parancsnokok és törzsek jelentős részének vezető, irányító munkáját még mindig a „nagyvonalúság” határozatlanság, következetlenség jellemzi. Alacsony színvonalú az elemző munka, nem kielégítő a megelőzés és a várható eseményekre történő határozott intézkedés.

Esetenként előfordul a kapkodás, az együttműködés és differenciált vezetés hiánya, az elavult vezetési módszerekhez és formákhoz való ragaszkodás, a káros statisztikai szemlélet.

— A végrehajtószolgálat megszervezését és ellenőrzését egyes parancsnokok még mindig nem tartják feladatuk legfontosabb részének. A szolgálat szervezését kevés tapasztalattal rendelkező elvtársakra bízák. A harci feladatok nem konkrétak, meghatározásuk gyakran nem a szabályzatnak megfelelően történik.

— A végrehajtó szolgálat ellenőrzésében több alegységnél a titkosság, váratlanság, a visszatérő ellenőrzés sokoldalú módszere még nem általános. A szolgálati vétségek megítélésénél több esetben tapasztalható liberálisizmus. Ennek következtében a végrehajtó szolgálatban még mindig gyakran előfordul az elalvás, harcszerűtlen mozgás, felületes okmányellenőrzés menetvonalról való letérés, büntetlen határsértések késői felfedése, illetve megakadályozása.

— A FEP-eken a nem megfelelő irányítás, a járművek kutatásának felületessége, a kutatók, a kordonszolgálat és útlevélezékek munkája összehangoltságának hiánya miatt is több esetben történt büntetlen határsértés.

— A felderítő munka nem biztosította megfelelően a határövezetből kiszökni szándékozók felderítését. A hálózatépítő munka az ügynökség foglalkoztatása nem kielégítő, nem deríti fel és nem ellenőrzi a határövezetben élő és a határőrizetre veszélyes elemeket.

— Lassú a fejlődés a személyi állomány erkölcsi, fegyelmi helyzetének javulása terén. A parancsnokok és politikai munkások nevelő munkával nem tudták megelőzni az olyan súlyos rendkívüli eseményeket, mint a hazaárulások, öngyilkosságok. Nem javult megfelelő mértékben a hivatásos állomány példamutatása, még mindig gyakran történik részükről mértéktelen italozás, botrányokozás, anyagi vissza-

élés. Az egyéni neveléssel, meggyőzéssel még mindig keveset és formálisan foglalkoznak. Különösen gyenge egyes helyeken a kollektívák nevelő erejének felhasználása, a fegyelmetlenségek megelőzésében. Mindezek mutatják, a személyi állomány körében folyó agitációs és propagandamunka, a szocialista tudat teljesebb kialakítására irányuló nevelés, valamint a hivatásos állomány ideológiai, pedagógiai képzettségének fogyatékoságait is.

- A személyügyi munkában még mindig tapasztalható, hogy egyes intézkedések megtételénél, különösen az áthelyezéseknél a határőrizeti érdekek mellett nem veszik kellően figyelembe azok kihatását a hivatásos állomány családi életére. Ugyanakkor a káderek gyakori cserélgetése megnehezíti az őrsök vezetésének megszilárdítását is.
- A határőrizeti és katonai kiképzés eredményességét károsan befolyásolják a helyenként még fellelhető a katonai kiképzést lebecsülő nézetek, a tiszti, tiszthelyettesi továbbképzések, a tisztesképzés alacsony színvonala és az önképzés elégtelensége. E hibák is jelentősen gátolják a határőrizet eredményességét.
- A Határőrség csapatainál nem javult kellően a gazdálkodás. Alacsony színvonalú, különösen a tervmunka és a társadalmi tulajdon védelme. Nem folyamatos, és nem eléggé szakszerű az irányítás, ellenőrzés. Nem kielégítő a számadótestek és alegységek parancsnokainak anyagi és pénzügyi kérdésekben való jártassága. A szocialista tulajdon iránti helyes viszony kialakítására a népi vagyon megvédésére irányuló nevelő munka felszines.

A BM Határőrség alapvető feladatát Népköztársaságunk államhatárai őrzésében, a következőkben határozom meg:

A Magyar Szocialista Munkáspárt VIII. kongresszusa határozata alapján a Határőrség egész személyi állományának összefogott erejével biztosítsa a Magyar Népköztársaság határainak szilárd őrzését, a büntetlen határsértések megakadályozását, a súlyos rendkívüli események felszámolását, a csapatok magasfokú harckészültségét.

Ennek érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. Minden fokon tovább kell emelni a vezetés színvonalát.
Szigorúan meg kell követelni a szabályzatok betartását, a parancsok pontos végrehajtását.
 - a) Az egységek és alegységek határőrizeti és egyéb tevékenységének sokoldalú elemzésével, az alapvető feladatok reális kiválasztásával, a pártszerű vezetési módszerek erősítésével biztosítani kell az alárendelt szervek operatívabb vezetését. Maximális segítséget kell nyújtani az alegységek helyes a növekvő követelményeknek megfelelő vezetési stílusának kialakításához. A törzsek munkastílusának állandó javításával meg kell valósítani a csapatok, alegységek differenciált vezetését, ellenőrzését és segítségét.
 - b) A kerület törzsek munkája színvonalának növelése, tevékenységük egységessé tétele érdekében az országos parancsnokság 1963. június 30-ig készítse el a végleges „Törzsszolgálati Utasítás”-t és adja ki.
 - c) A baráti államok határszakaszain a szomszédos államok határőrizeti szerveivel az együttműködés további szilárdításával még eredményesebbé kell tenni a határőrizetet, gyorsítani kell a közös forgalomellenőrzést.

Tovább kell fejleszteni kapcsolatainkat a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság határőrizeti szerveivel.

Az osztrák-magyar határon biztosítani kell, hogy részünkről semmi olyan incidens ne forduljon elő, amely államközi kapcsolataink rosszabbodását eredményezné.

- d) A végrehajtó szolgálat szervezésében, ellátásában és ellenőrzésében fordítsanak körültekintő figyelmet a mélységi határőrizet tagoltabbá tételére a büntetlen határsértések megakadályozására.

A parancsnokok tegyenek intézkedéseket a formális járőrellenőrzés, elalvás, ébertelenség, harcszerűtlen magatartás és a szolgálati vétséget elkövetőkkel szembeni liberalizmus, statisztikai szemlélet megszüntetésére.

A parancsnokok, fontosságának megfelelően foglalkozzanak a járőrök eligazításával, járőrparancsnokok kiválasztásával. A vonatellenőrző alegységek beosztottainak alapos kiképzésével szüntessék meg az indokolatlan előállításokat.

- e) Növelni kell a műszaki zár hatásosságát és a rendelkezésre álló technikai eszközök, szolgálati állatok felhasználását.

- f) A Határőrség Országos Parancsnoka és a kerületek parancsnokai fordítsanak fokozottabb figyelmet a FEP-ek tevékenységének ellenőrzésére, segítésére. Növeljék a FEP-eken az idegen nyelvet beszélő tisztek számát.

- g) A hazánkban végbement társadalmi változások nyújtotta új lehetőségeket felhasználva szélesíteni kell a területi párt, állami és társadalmi szervekkel közösen a határmenti lakosságnak a határőrizetbe való bevonását. Erősítsék az együttműködést a társ fegyveres szervekkel a határőrizet érdekében.

- h) A törvényesség szigorú érvényesítésével tovább kell szilárdítani a határmenti rendet.

A Határőrség Országos Parancsnoksága dolgozza ki az államhatárral és ezen belül a határőrség működésének szabályozásával kapcsolatos kormányrendelet tervezetét.

Vizsgálja felül a határőrizettel kapcsolatos, jelenleg érvényben lévő nyilvántartási rendszert és hozza összhangba az új Határőrizeti Szabályzat követelményeivel.

- i) A Határőrség Országos Parancsnoka szervezze meg, hogy a kerületeket 2 évenként legalább egyszer, a kerületparancsnokok pedig az alegységeket évenként legalább egyszer bizottságilag ellenőriztessék és értékeljék.

2. A kerületek és zászlóaljok parancsnokai megkülönböztetett figyelemmel foglalkozzanak a felderítő apparátus munkájával. A rendszeres ellenőrzésen és beszámoltatáson kívül esetenként konkrétan is vegyenek részt — az operatív alapelvekben meghatározott konspiratív szabályok szigorú megtartásával — a hálózati személyek beszerzésében és a velük való találkozásokon.

- a) A felderítő szervek megfelelő ügynökséggel derítsék fel és tartásuk ellenőrzés alatt a határőrizetre veszélyes elemeket. A hálózati operatív és személyes kapcsolatok segítségével biztosítani kell a kiszökési kísérletek felderítését és megakadályozását, különösen a határövezetből. A hálózatot új, minőségi beszervezésekkel kell erősíteni.

- b) Növelni kell az operatív tisztek szakmai és politikai felkészültségét. Szélesíteni kell kapcsolatukat az egész határmenti lakossággal. Tovább kell szilárdítani az operatív állomány fegyelmi helyzetét.
3. Fokozni kell a politikai nevelő munka jellemformáló hatását. Meg kell értetni a személyi állománnyal, hogy a határőrizeti és egyéb szolgálati feladatok katonai eskü szellemében való teljesítése, az éberség fokozása, a fegyelmi-erkölcsi állapot megszilárdítása szerves része népünk szocializmust építő munkájának.
- a) Törekedni kell arra, hogy a személyi állományban az elmúlt időben megmutatkozott önfeláldozó, bátor helytállás, tettekben is megnyilvánuló harcra kész hazaszeretet tovább növekedjen.
- b) Tovább kell erősíteni az őszinte, elvtársi bizalmon, egymás segítségén alapuló légkört minden egységénél és alegységénél.
- c) A parancsnokok és politikai munkások a nevelés alapvető módszerének az egyéni nevelést tekintsék. A nevelő munkában gyorsan és határozottan reagáljanak minden kicsinek tűnő fegyelmességre is, kutassák azok okait, és megelőzésüket tegyék mindennapi munkájuk szerves részévé. A nevelő munkában használják fel a kollektívában rejlő nevelő erőt. Bátran kérjék a párt- és KISZ-szervezetek segítségét. Tanúsítsanak türelmetlenséget a hibákkal szemben, türelmet a meggyőző, nevelő munkában.
- d) Tovább kell növelni a hivatásos állomány eszmei, politikai egységét, bátor kezdeményező-készségét, önálló gondolkodásra való nevelését a feladatok végrehajtásában.
- e) A Határőrség Országos Parancsnoka az alárendelt parancsnoki állomány és a politikai munkások bevonásával tegyen határozott intézkedéseket a hivatásos állomány erkölcsi, fegyelmi, helyzetében meglévő rendellenességek megszüntetésére. A személyügyi munka javításán keresztül fordítsanak fokozott gondot a hivatásos állomány példamutatásának megteremtésére, róluk való gondoskodásra, a növekvő követelmények végrehajtásához szükséges munkafeltételek biztosítására.
- f) A parancsnokok minden áthelyezésnél alaposan mérlegeljék a határőrizeti szempontok mellett azt is, hogy a személyi mozgatás mennyiben segíti elő a tisztek, tiszthelyettesek fejlődését, valamint azt, hogy milyen módon befolyásolja családi körülményeiket.
4. Fordítsanak nagyobb figyelmet a kiképzés eredményességének növelésére, hogy az mindjobban segítse a határőrizeti feladatok végrehajtását, váratlan helyzetekben való helyes ténykedést. Fel kell számolni a kiképzést lebecsülő nézeteket és gyakorlatot. Emeljék a parancsnoki és alparancsnoki továbbképzések, önképzések, tisztesképzés és a módszertani foglalkozások színvonalát. A kiképzés keretében biztosítsanak megfelelő helyet a parancsnoki állomány pedagógiai felkészültségének növelésére.
- A szocialista versenymozgalom további kiszélesítésével el kell érni, hogy főképzési ágból összértékelésben „Nem megfelelő” alegység ne legyen.
5. Továbbra is biztosítani kell a Határőrség zavartalan anyagellátását, a megfelelő cserekészletet, az anyagok időbeni javítását és karbantartását. További intézkedéseket kell tenni a gazdálkodás javítására.

- a) Tovább kell javítani az anyagi szolgálatnál dolgozók politikai és szakképzettségét, felelősségérzetét.

Növelni kell a számadótestek és az alegységek parancsnokainak anyagi és pénzügyi kérdésekben való jártasságát, a szakmai ellenőrzést, ezen keresztül meg kell előzni a visszaéléseket.

- b) Javítani kell a szocialista tulajdon iránti helyes viszony kialakítására, a népi vagyon megvédésére irányuló nevelő munkát.

- c) A személyi állomány egészségügyi ellátásával és a megelőző egészségvédelmi intézkedések magasabb színvonalra emelésével tovább kell csökkenteni a megbetegedések számát.

A BM Határőrség Országos Parancsnoka a parancsban foglaltak végrehajtására tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Jelen parancsokkal hatályon kívül helyezem az 1961. február 22-én kelt 001-es sz. parancsomat.

Elvtársak!

Elvárom, hogy a Határőrség személyi állománya beosztásra való tekintet nélkül fáradhatatlanul teljesítse parancsomban meghatározott feladatokat, s ezen keresztül még odaadóbban harcoljon Népköztársaságunk államhatárának őrzéséért.

PAP JÁNOS s. k.,
belügyminiszter

Megjegyzés:

A parancsban foglaltakat a 2. pont kivételével minden tiszttel és tiszteltyettségel ismertetni kell. A 2. pontot a felderítő apparátuson kívül csak az országos parancsnokság osztályvezetői és helyettesei, a kerület (zászlóalj) parancsnokok és helyetteseik, alosztályvezetők, továbbá a pártbizottságok titkárai ismerjék meg. A sorozott állományúakkal a parancsot rájuk vonatkozó mértékben ismertessék.

Kapják: Miniszterhelyettesek,
Határország Országos Parancsnokság 140 pld.

Készült: 165 példányban.

Tartalmaz: 7 nyomtatott lapoldalt.